

До питання захисту прав дітей України

Лов'як С.С., старший науковий співробітник відділу організації науково-дослідної роботи НАВС

Лов'як О.О., професор кафедри цивільного права і процесу НАВС, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

Після підписання політичної частини та економічної частини Угоди про асоціацію Україна – Європейський Союз виникла нагальна необхідність з приділення більшої уваги проблемам захисту прав дитини. В нашій країні на сьогоднішній день забезпечується виконання Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року. Як зазначається у другому розділі Програми, метою цього документа є забезпечення оптимального функціонування цілісної системи захисту прав дітей в Україні відповідно до вимог Конвенції ООН про права дитини та з урахуванням Цілей розвитку, проголошених Декларацією тисячоліття ООН, і стратегії Підсумкового документа Спеціальної сесії в інтересах дітей Генеральної Асамблеї ООН «Світ, сприятливий для дітей».

Програма передбачає системні заходи у сфері охорони здоров'я матері і дитини, протидії ВІЛ/СНІДу, туберкульозу та наркоманії, розвиток систем оздоровлення та відпочинку, освіти, соціального забезпечення та підтримки сімей з дітьми та ін. Координація діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, здійснення моніторингу та оцінка виконання Програми щодо забезпечення прав і свобод дітей, покладеної на Міжвідомчу комісію з питань охорони дитинства.

Захист прав та інтересів дитини є одним із найважливіших завдань, адже ставлення до дітей, їхніх прав і свобод, повага до їхньої людської гідності якнайточніше відображають рівень гуманності й цивілізованості суспільства у державі.

Сприяння імплементації світових і європейських стандартів захисту прав і свобод дитини у національне законодавство є одним із основних напрямів діяльності Уповноваженого з прав людини. Для цього Омбудсманом України здійснюється системний аналіз міжнародних документів з прав дитини, виконання Україною двосторонніх та багатосторонніх угод, практики судових установ, зокрема національних та Європейського суду з прав людини.

Тісна і плідна співпраця Уповноваженого з прав людини з Офісом Верховного комісара ООН з прав людини, конвенційними органами та спеціальними механізмами ООН, Дитячим фондом ООН, а також Комісаром Ради Європи з прав людини, відповідними інституціями Ради Європи, зокрема Європейським комітетом з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню, Європейською комісією проти расизму та нетерпимості також сприяє запровадженню кращого світового та європейського досвіду в даній галузі.

З метою прискорення впровадження у національне законодавство міжнародних стандартів у галузі прав і свобод людини, зокрема дітей, Уповноваженим з прав людини неодноразово направлялися подання щодо

підписання та ратифікації міжнародних документів, які більшою чи меншою мірою стосуються прав дитини.

Відповідно до Інформації «Про імплементацію у 2014 році Порядку денного асоціації Україна – ЄС» налагоджено співпрацю з міжнародними урядовими та неурядовими організаціями, які сприяють захисту прав та законних інтересів потерпілих від злочинів зазначеної спрямованості, допомагають у наданні потерпілим реінтеграційної, реабілітаційної, фінансової, психологічної та медичної допомоги (зокрема з Посольством США в Україні, Представництвом МОМ в Україні, Американською асоціацією юристів, Міжнародним жіночим правозахисним центром «Ла Страда – Україна», Координатором проектів ОБСЄ в Україні). Також реалізуються проект Ради Європи «Зміцнення та захист прав дитини»; проект Канадського агентства міжнародного розвитку «Реформування системи кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні»; проект ЄС «Створення регіональних центрів підтримки і супроводу дітей у кризових життєвих обставинах» (у містах Біла Церква, Жмеринка, Хмельницький).

Комітет ООН з прав дитини послідовно наголошує на тому, що держави – учасниці Конвенції про права дитини несуть головну відповідальність за її імплементацію, підкреслюючи, що реалізація прав дитини стане можливою лише за умови активної участі та співпраці багатьох зацікавлених сторін. Саме тому до процедури представлення періодичних доповідей та обговорення питань імплементації Конвенції Комітет запровадив практику залучення національних інституцій з прав людини, експертів, правозахисників, а також дітей. Важливо, що в Україні до підготовки періодичних доповідей Комітету ООН з прав дитини активно долучилися неурядові організації, які опікуються правами дитини.

Слід зазначити, що більшість положень зазначеної Конвенції, які захищають права українських дітей, уже давно імplementовані до національного законодавства, а решта – не тільки йому суперечать, а й не відповідають національним інтересам України.

Забезпечуючи реалізацію цих вимог Конвенції, а також реагуючи на нові виклики правам дітей, в Україні здійснюється реформування державної системи охорони дитинства.

На нашу думку, в даній ситуації Україна виступає пасивним спостерігачем за тим, що відбувається у світі та чим більше зволікати, тим складніше розв'язувати складні питання у майбутньому.

Правове забезпечення стратегії розвитку і управління вітчизняним донорством та трансплантологією

Юшкова В. В., викладач Університету сучасних знань

При розгляді співвідношень взамовиникнення та подальшої оптимізації стану таких категоріальних субстанцій як «медицина» та «право», навряд чи хтось заперечуватиме вторинність другої перед першою, і, навпаки – емпіричне-наукове лідерство першої по відношенню до другої. Водночас зазначимо що без донорства трансплантологія втрачає сенс, так само як і донорство без подальшого цільового-адресного використання. Стосовно ж донорства та трансплантології, як підгалузей